

 <p data-bbox="389 241 625 362"> FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI </p> <p data-bbox="191 434 405 461"> Katedra filozofie </p>	<p data-bbox="845 313 1401 349" style="text-align: center;"> PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE </p>
--	---

Práce (co se nehodí, škrtněte): diplomová / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): vedoucího / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Jitka Paitlová, Ph.D.

Práci předložil(a): Alžběta Divišová

Název práce: Relativismus ve filosofii Paula Feyerabenda

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je „představit pojem ‚relativismus‘ a nastínit jeho různorodost“ (s. 1). Již v Úvodu je však patrné, že autorčin výklad nemá kromě relativismu žádnou jednotící argumentační linii. V první kapitole pak naznačuje, že se bude věnovat především epistemickému relativismu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

První kapitola pojednává o různých definicích relativismu (kovariantní, kontrastní a relační). Poté autorka pojednává druhy relativismu (kulturní, epistemický, relativismus ohledně racionality, relativismus ohledně logiky, relativismus ohledně vědy, sociální konstruktivismus, morální relativismus), kde se teprve na konci s. 10 letmo objevuje P. Feyerabend, aby pak zase zmizel. V polovině s. 13 se bez jakékoli návaznosti či vysvětlení objevuje téma nedourčenosti teorie pozorováním, k níž je jako alternativa popisována Quinova teze empiricky ekvivalentních teorií, která je ale převzata pouze ze sekundární literatury. Feyerabend se na jeden odstavec vrací až na s. 15, aby znovu zmizel.

Až druhá kapitola pojednává o P. Feyerabendovi (s. 19n). Kapitola 2.1 je argumentačně i stylisticky velmi slabá. Popis rozdílů mezi koncepcí Poppera a Feyerabenda neodpovídá skutečnosti – autorka např. tvrdí, že na rozdíl od Poppera považuje Feyerabend ad hoc hypotézy za užitečné a že na rozdíl od Feyerabenda je v Popperově myšlení obsažena idea kriticizmu. Na s. 21–23 autorka nesouvisle parafrázuje sekundární literaturu. Poté následuje krátké pojednání Feyerabendova principu *anything goes* a dlouhý výčet Feyerabendových příkladů s Galileim a jeho procesem. Feyerabendův epistemický relativismus, na který se autorka původně plánovala zaměřit, přichází na řadu až na s. 28 a je mu věnováno jen 5 stran – téma, které je v názvu práce, by dle mého názoru mělo být zpracováno mnohem podrobněji.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

V kmenu/v kmeni (s. 12), vědci si mohou vybrat (s. 15), názory Derrida (s. 15), dekonstrukcionismus (s. 15), díky Feyerabendovy myšlenky (s. 19), pro Poppra (s. 21), proces s Galileo Galileem (s. 24), argumenty se stali (s. 26)... Na s. 20 jsou kurzívou uvedené dvě citace, u nichž chybí odkazy. Parafráze sekundárního textu na s. 21 je nesrozumitelná (každá kritika musí být zpochybněna?). Obecně je text stylisticky neuhlazený. Text na s. 21 je dokonce argumentačně nesrozumitelný, na s. 22 z hlediska češtiny kostrbatý („on dokazoval“ ... „umožní s jistotou jej odhalit“ ... „podstata spočívá v: asymetrie mezi verifí a falzifikací“ ... „tento požadavek není pro vědu vhodný“

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce na mě působí dojmem, že autorka neodhadla své časové možnosti a druhou část práce nepropracovala tak důkladně, jak by bylo třeba. Jestliže autorka přesvědčí komisi při obhajobě, že tématu rozumí, navrhuji známku dobře.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vysvětlete podrobněji rozdíl mezi epistemickým relativismem a relativismem ohledně racionality

Jaký názor měl Popper na ad hoc hypotézy a jaký názor měl Feyerabend na kriticismus?

Jaký je rozdíl mezi Popperovým deduktivismem a Feyerabendovým kontrainduktivismem?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): DOBŘE

Datum: 22.5.2019

Podpis:

